

31986L0217

L 152/48

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

6.6.1986.

## PADOMES DIREKTĪVA

(1986. gada 26. maijs)

par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz transportlīdzekļu riepu spiediena mērītājiem

(86/217/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 100. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu <sup>(1)</sup>,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu <sup>(2)</sup>,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu <sup>(3)</sup>,

tā kā vairākās dalībvalstīs transportlīdzekļu riepu spiediena izmērišanai paredzēto manometru uzbūvi un kontroles metodes reglamentē obligātas prasības, kas dažādās dalībvalstīs ir atšķirīgas un tādēļ traucē šādu instrumentu tirdzniecību; tā kā tāpēc ir nepieciešams tuvināt šos noteikumus,

tā kā ar Padomes Direktīvu 71/316/EEK (1971. gada 26. jūlijs) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz kopīgiem noteikumiem, ko piemēro metroloģiskās kontroles mērinstrumentiem un metodēm <sup>(4)</sup>, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 83/575/EEK <sup>(5)</sup>, ir noteiktas EEK tipa apstiprinājuma un sākotnējās verifikācijas procedūras; tā kā saskaņā ar minēto direktīvu jāparedz izgatavošanas un ekspluatācijas tehniskās prasības, kurām transportlīdzekļu riepu spiediena mērītājiem jāatbilst, lai pēc pārbaūžu veikšanas un paredzēto marķējumu un zīmju uzlikšanas tos varētu importēt, tirgot un brīvi izmantot,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

## 1. pants

Šo direktīvu piemēro transportlīdzekļu riepu spiediena mērīšanai paredzētiem manometriem, kas definēti pielikuma 1. iedaļā.

## 2. pants

Riepu piesūknēšanas iekārtas, kam var uzlikt EEK marķējumu un zīmes, ir uzskaitītas pielikumā. Uz tām saskaņā ar pielikumā paredzētajiem nosacījumiem attiecas EEK tipa apstiprinājums un EEK sākotnējā verifikācija.

## 3. pants

Neviena dalībvalsts nedrīkst atteikt, aizliegt vai ierobežot riepu piesūknēšanas iekārtu laišanu tirgū un nodošanu ekspluatācijā, balstoties uz to metroloģiskajām īpašībām, ja tām ir uzlikta EEK tipa apstiprinājuma zīme un EEK sākotnējās verifikācijas zīme.

## 4. pants

Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai 18 mēnešu laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas <sup>(6)</sup> izpildītu tās prasības.

## 5. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1986. gada 26. maijā

Padomes vārdā –  
priekšsēdētājs  
G. BRAKS

<sup>(1)</sup> OV C 356, 31.12.1980., 17. lpp.

<sup>(2)</sup> OV C 287, 9.11.1981., 135. lpp.

<sup>(3)</sup> OV C 189, 30.7.1981., 10. lpp.

<sup>(4)</sup> OV L 202, 6.9.1971., 1. lpp.

<sup>(5)</sup> OV L 332, 28.11.1983., 43. lpp.

<sup>(6)</sup> Šī direktīva paziņota dalībvalstīm 1986. gada 30. maijā.

## PIELIKUMS

1. **Pielikuma darbības joma**

Šajā pielikumā "riepu spiediena mērītāji" ir ierīces, kas nav aprīkotas ar priekšiestatīšanas ierīcēm un ko izmanto stacionārās vai pārvietojamās transportlīdzekļu riepu piesūknēšanas iekārtās, un kurām mehāniskā mērīšanas sistēma sensora elastīgo deformāciju pārvada uz indikatoru.

Tās norāda riepas gaisa un atmosfēras gaisa spiedienu starpību (Pe).

Tās ietver arī detaļas, kas atrodas starp riepu un sensoru.

2. **Metroloģiskās prasības**2.1. *Maksimālās pieļaujamās kļūdas*

Maksimālās pieļaujamās pozitīvās vai negatīvās kļūdas, kas norādītas sekojošā tabulā, definē kā absolūtus lielumus atbilstīgi izmērītajam spiedienam:

| Izmērītais spiediens               | Maksimālās pieļaujamās kļūdas |
|------------------------------------|-------------------------------|
| nepārsniedz 4 bar                  | 0,08 bar                      |
| virs 4 bar, bet nepārsniedz 10 bar | 0,16 bar                      |
| virs 10 bar                        | 0,25 bar                      |

Šos maksimālo pieļaujamo kļūdu lielumus nedrīkst pārsniegt temperatūras diapazonā no 15 līdz 25 °C. Šis diapazons turpmāk tekstā tiek saukts par "temperatūras standarta diapazonu".

2.2. *Temperatūras izraisītas novirzes*

Manometra rādījumu novirzes pie temperatūrām, kas ir ārpus standarta diapazona, bet starp -10 °C un 40 °C, parādītas sekojošā tabulā:

| Izmērītais spiediens               | Maksimālās pieļaujamās novirzes                        |
|------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| nepārsniedz 4 bar                  | 0,1 % no 4 bar uz Celsija grādu                        |
| virs 4 bar, bet nepārsniedz 10 bar | 0,05 % no 10 bar uz Celsija grādu                      |
| virs 10 bar                        | 0,05 % no skalas augšējā robežlieluma uz Celsija grādu |

2.3. *Histerēzes kļūda*

Histerēzes kļūda manometros nedrīkst pārsniegt maksimālās pieļaujamās kļūdas absolūto lielumu pie jebkādas temperatūras standarta diapazona robežās. Šai temperatūrai jāpaliek nemainīgai visu pārbaudes laiku.

Noteiktam spiedienam lielums, ko mēra, spiedienam pieaugot, nedrīkst pārsniegt lielumu, ko mēra, spiedienam pazeminoties.

2.4. *Ierīces rādītāja atgriešanās uz iepriekš noteiktu atzīmi*

Pie atmosfēras spiediena manometra rādītājam maksimālās pieļaujamās kļūdas robežās jāapstājas pret nulles atzīmi vai pret iepriekš noteiktu atzīmi, kas skaidri atšķiras no skalas intervālu atzīmēm. Manometram drīkst būt aizturis tādā attālumā no nulles atzīmes vai no iepriekš noteiktās atzīmes, kas atbilst vismaz divkārtotam maksimālās pieļaujamās kļūdas lielumam.

3. **Tehniskās prasības**3.1. *Uzbūve*

Manometru uzbūvei jābūt pamatīgai un pārdomātai, lai nodrošinātu to metroloģisko īpašību saglabāšanos.

3.2. *Indikators*

## 3.2.1. Indikatorsu graduē bāros (bar), skalas intervālu lielumu nosakot 0,1 bar.

3.2.2. Indikatoram jānodrošina iespēja tieši un precīzi nolasīt mērāmā spiediena lielumu mērījumu diapazonā. Tāpēc rādītāja daļas, kas atrodas virs skalas atzīmēm, platums nedrīkst būt lielāks par pašu skalas atzīmju platumu. Rādītājam jāpārklāj apmēram pusi no visīsāko skalas atzīmju garuma. Maksimālais attālums starp rādītāju un skalas atzīmju plakni nedrīkst būt lielāks par skalas iedaļu garumu un nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt 2 mm vai  $0,02 L + 1$  mm, ja izmanto indikatoru ar aplveida skalu ( $L$  ir atstatums starp rādītāja rotācijas asi un tā galu).

3.2.3. Skalas intervāliem jābūt vienādiem visā skalas garumā. Skalas atstarpēm, kas nedrīkst būt mazākas par 1,25 mm, jābūt vai nu praktiski vienādām, vai tikai ar nelielām novirzēm. Skalas atstarpes novirze ir pieļaujama, ja divu secīgo skalas atstarpju starpība nepārsniedz 20 % no lielākās garuma un ja vismazākās un vislielākās skalas atstarpju starpība nepārsniedz 50 % no vislielākās garuma.

Katrai piektajai atzīmei jābūt garākai nekā parējās; katrai piektajai vai desmitajai atzīmei jābūt numurētai. Atzīmju platumam jābūt praktiski nemainīgam un tas nedrīkst pārsniegt skalas atstarpes vienu piektdaļu (1/5).

#### 4. Uzraksti un marķējumi

##### 4.1. Uzraksti

##### 4.1.1. Obligātie uzraksti.

Uz manometriem jābūt šādiem uzrakstiem:

a) uz skalas:

- mērījamā lieluma simbolam,  $P_c$ ,
- mērvienības simbolam, *bar*,
- vajadzības gadījumā - zīmei, kas parāda ierīces darba stāvokli;

b) uz skalas, informācijas plāksnītes vai uz pašas ierīces:

- ražotāja identifikācijas datiem,
- ierīces identifikācijas datiem,
- EEK tipa apstiprinājuma zīmei.

Šiem uzrakstiem jābūt skaidri saskatāmiem, viegli salasāmiem un normālos lietošanas apstākļos neizdzēšamiem, un tie nedrīkst traucēt ierīces rādījumu nolasīšanu.

##### 4.1.2. Uzraksti, kas nav obligāti.

Uz manometriem var būt arī attiecīgās valsts kompetentās iestādes atļauti papildu uzraksti, ja tie netraucē nolasīt ierīces rādījumus.

##### 4.2. Verifikācijas zīmes un zīmogojumi

Jāparedz piemērota vieta EEK sākotnējās verifikācijas zīmju uzlikšanai.

Jānodrošina manometru apzīmogošanas iespēja tā, lai nepieļautu iespēju mainīt ierīcei raksturīgās īpašības.

#### 5. EEK tipa apstiprinājums

Manometru EEK tipa apstiprināšana jāveic saskaņā ar Direktīvas 71/361/EEK noteikumiem.

Kopā ar pieteikumu tipa apstiprinājumam pārbaudei jāiesniedz vismaz divi manometri. Atkarībā no testu rezultātiem, kompetentā valsts iestāde var pieprasīt papildu manometru iesniegšanu.

##### 5.1. Atbilstības verifikācija tehniskajām un metroloģiskajām prasībām

EEK tipa apstiprinājumam iesniegtus manometrus pārbauda, lai noteiktu to atbilstību 2., 3. un 4. iedaļā izklāstītajām tehniskajām prasībām. Šī pārbaude sastāv no šādiem testiem, ko veic izmantojot etalona manometrus, kuru kļūda nedrīkst pārsniegt pārbaudāmo manometru maksimālās pieļaujamās kļūdas vienu ceturtdaļu (1/4).

##### 5.1.1. Ierīces kļūdas noteikšana.

Manometra rādījumus pārbauda ne mazāk kā piecos punktos (ieskaitot punktus mērījumu diapazona augšējā un apakšējā robežlieluma tuvumā), kas vienmērīgi sadalīti pa skalu.

#### 5.1.2. Histerēzes kļūdas noteikšana.

Šim testam pakļauj tikai tādas ierīces, kas normālos darba apstākļos paredzētas arī krītoša spiediena mērīšanai.

Šīs testa gaitā nolasa rādījumus ne mazāk kā piecos punktos uz manometra (ieskaitot punktus mērījumu diapazona augšējā un apakšējā robežlielumu tuvumā), kas vienmērīgi sadalīti pa skalu, spiediena lielumiem pieaugot un samazinoties.

Krītoša spiediena gadījumā rādījumi jānolasa manometram, kas 20 minūtes atradies zem spiediena, kurš ir vienāds ar mērījumu diapazona augšējo robežlielumu.

#### 5.1.3. Manometra raksturīgo īpašību stabilitātes pārbaude.

Testi ietver manometru pakļaušanu:

- a) spiedienam, kas par 25 % pārsniedz mērījumu diapazona augšējo robežlielumu, uz 15 minūtēm;
- b) 1 000 spiediena impulsiem, kas mainās no 0 līdz 90 – 95 % no mērījumu diapazona augšējā robežlieluma;
- c) 10 000 spiediena cikliem, tam lēni mainoties no apmēram 20 % līdz apmēram 75 % no mērījumu diapazona augšējā robežlieluma ar frekvenci, kas nepārsniedz 60 ciklus minūtē;
- d) sešas stundas apkārtējās vides temperatūrai – 20 °C un sešas stundas + 50 °C temperatūrā.

Pēc a), b) un c) testu pabeigšanas un stundu pēc tām manometriem jāatbilst 2.1., 2.3. un 2.4. iedaļā izklāstītajām prasībām.

Pabeidzot d) apakšpunktā minēto temperatūras testu, manometri sešas stundas jātur temperatūrā, kas ir standarta diapazona robežās. Pēc šī laika posma beigām manometriem jāatbilst 2.1., 2.3. un 2.4. punktā izklāstītajām prasībām.

#### 5.1.4. Temperatūras izraisītas novirzes.

Šā testa gaitā nosaka noteikta spiediena rādījuma izmaiņas – 10 °C un + 40 °C temperatūrā salīdzinājumā ar to pašu rādījumu temperatūras standarta diapazonā.

### 6. EEK sākotnēja verifikācija

Manometru EEK sākotnējo verifikāciju veic saskaņā ar Direktīvu 71/316/EEK.

#### 6.1. Atbilstības pārbaude

Šīs pārbaudes gaitā pārbauda attiecīgā manometra atbilstību apstiprinātajam tipam.

#### 6.2. Verifikācijas testi

Šos testus veic, izmantojot etalona manometrus, kuru kļūda nedrīkst pārsniegt verifikācijai iesniegto manometru maksimālās pieļaujamās kļūdas vienu ceturtdaļu (1/4).

##### 6.2.1. Kļūdu noteikšana.

Manometra rādījumus pārbauda ne mazāk kā trijos punktos, kas vienmērīgi sadalīti pa mērījumu diapazonu.

##### 6.2.2. Histerēzes kļūdas noteikšana.

Histerēzes kļūda jāpārbauda tikai manometriem, kas saskaņā ar 2.3. punktu spēj mērīt pieaugošu un krītošu spiedienu.

Attiecīgā testa gaitā nolasa rādījumus pieaugošiem un krītošiem spiediena lielumiem ne mazāk kā trijos punktos uz manometra skalas, kas vienmērīgi sadalīti pa mērījumu diapazonu. Šis tests jāveic normālos ekspluatācijas apstākļos.